

NÉPNEVELŐ

A KATHOLIKUS TANÍTÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden vasárnap. — Előfizetési ára egész évre 8 korona, félévre 4 korona, egyes szám ára 30 fillér. — Szerkesztőség: Budapest, Szentkirályi-utca 28. szám. — Telefon: 52—31. — Kéziratokat nem küldünk vissza.

SZERKESZTŐ:
EMBER KÁROLY
SEGÉDSZERKESZTŐ:
WOHLMUTH ERNŐ
KIADÓTULAJDONOS:
SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

Megkapja e lapot minden katolikus népoktatási intézet egy példányban ingyen. Ily kérelmek az egyházmegyei főtanfelügyelőség útján intézendők a Szent-István-Társulat igazgatóságához, Budapest, Szentkirályi-utca 28.

A győzelem felé.

Irta: Ember Károly.

A magyar tanítóságnak a fizetések rendezése ügyében kifejtett komoly és megfontolt mozgalmát a közel időben siker koronázza.

Egyik tekintélyes budapesti napilapból közöljük a következőket:

«Ma jutott dülőre a tanítók fizetésrendezésének kérdése. Teleszky pénzügyminiszteri államtitkár már napok óta tárgyal Náray-Szabó Sándor kultuszminiszteri államtitkár vezetése mellett a kultuszminiszterium népoktatási ügyosztályainak főnökeivel az állami, községi és hitfelekezeti elemi népiskolai tanítók, tanítónők, óvónők és a népiskolai gazdasági szaktanítók fizetésrendezése dolgában. A dolog természetéből folyik, hogy nagy munka, számítás és kalkulálás előzte meg e tárgyalásokat, mert hiszen körülbelül harminchatezer tanító anyagi érdekeinek ellátásáról volt szó.

Zichy János gróf kultuszminiszter igenis beváltotta a tanítóknak adott ígéretét. Illetékes helyről kaptunk fölhatalmazást arra, hogy megírhatjuk, hogy a tanítóság ebbeli óhajta, hogy az állami tisztviselők három alsó fizetési osztályának megfelelő jöközetokba (XI., X., IX.) osztásuk, teljesülni fog, valamint beszámítódik a tanítói szolgálat az 1893. évig visszamenően.

Az ország teherviselőképeségéhez arányítva méltó megbecsülésben részesíti Zichy János gróf a magyar tanítóság munkáját! Ezentúl tehát az állami tanítók fizetés tekintetében az állami tisztviselőkkel teljesen egyforma elbánásban fognak részesülni. Vagyis kezdő fizetésük az állami tisztviselők gyakornoki éveinek megfelelően 1200 korona lesz. Rövid időközben előlépnek a X. fizetési osztályba 1400 korona alapfizetéssel s innen azután automatikusan haladnak a IX. fizetési osztályba. Megírhatjuk azt is, hogy a tanítók az állami tisztviselők részére most tervezett családi pótlékot is meg fogják kapni.

Sokkal nehezebb volt, mert természetesen tetemesen több költséggel jár a nem állami tanítók fizetésrendezése. Tudvalevő, hogy a

harminchatezer tanító közül mintegy huszonnyolcezer a nem állami tanító. És mégis majdnem teljesen sikerült eliminálni az állami és nem állami tanítók között való diszparitást.

Nagyjelentőségű eredmény ez! Megszűnik tehát ezentúl a községi és hitfelekezeti érdemes tanítóknak az a lankadatlan törekvésük, hogy állami iskolákhoz jussanak, mert ott jobb a fizetés, könnyebb a megélhetés. Sokszor sorvadt el egy-egy jobb sorsra érdemes községi vagy hitfelekezeti iskola azért, mert a község köztisztviselőben álló tanítója eltávozott onnan valamelyik állami iskolához.

A fizetésrendezés áldását kiterjesztette Zichy gróf miniszter az óvónőkre és a népiskolai gazdasági szaktanítókra is.

Az óvónők és a gazdasági szaktanítók fizetésrendezésének a tárgyalása azonban még nem fejeződött be. De oly meleg szeretettel és oly méltányossággal karolják föl a tárgyaláson résztvevők az óvónők és a gazdasági szaktanítók kívánságait, hogy bizton remélhetik, hogy fizetésüket a tanítókéhoz hasonló mértékben fogják rendezni.

A legilletékesebb helyről szerzett értesülésem mindenben megerősíti a lap közléseit, különben a katolikus Tanügyi Tanácsnak mult héten tartott ülésén Giesswein Sándor elnök már jelezte az eseményt, amiről a magyar katolikus tanítóság teljes megnyugvással és örömmel vesz tudomásul mint olyan eredményről, amit Zichy János gróf miniszter több ízben kilátásba helyezett azzal az érveléssel, hogy a nemzet nem zárkozhatik el a nemzeti kultúra önzetlen munkásainak, a tanítóknak fizetésük javítása érdekében indított mozgalmakban kifejezésre jutott kívánalmak teljesítése elől.

Az egységes képesítés, egységes hivatás és munka elvével, az egységes fizetés eszméje is teljesülni fog. Értesülésem, hogy a kath. tanítók és kántortanítók kívánságai a legteljesebb jóindulattal nyernek kielégítést.

A tanítók buzgó és odaadó munkája legyen méltó jutalma a fizetésrendezés által igényelt nemzeti áldozatoknak.

Tanítói előléptetések.

Irta: *Rusztikus.*

Mindenekelőtt fogadják köszönetemet, nemcsak H. Gy. úr, ki fenti cikkemben letett eszmémet helyesléssel fogadta, hanem V. J. és K. I. urak is, kik bár ellenkező nézetet vallanak, de mégis érdemesnek tartották az ügyvel foglalkozni. S e köszönetemet annál is inkább sietek kifejezni, mert az ellenző érvek közt olyanokat fődöztem fel, melyek az én álláspontomat erősítik.

Mielőtt azonban az ellenérvek boncolgatására térnék, megállapítom, hogy az ellenérvelők cikkemet teljesen fogták föl, illetőleg kikerülte figyelmüket azon körülmény, hogy én csupán a tanítói állások bizonyos százalékát óhajtanam az egyházmegyei tanítói tanács betöltésére bízni. Tulnyomó részben azonban a választást továbbra is az iskolaszékek ejtenek meg. Az ellenérvek: «Ehhez tisztességes megélhetést biztosító, egyöntetű fizetésrendezés kell. Nem pedig az én általam ajánlott rendezés. Tehát tegyük föl ezt a helyzetet. Legfőbb óhajunk, a XI., X., IX. fizetési osztályba való sorozás megtörtént.

Kérdem: vajon nem lesz-e akkor is különbség Mezőkövesd és Kukutyán, Atrad és Kukulia, Cegléd és Sárszentlőrinc között?

Kérdem: ki fogja-e elégiteni az igazi ambiciózus tanítót, hogy ő, ki igaz lélekkel működik eredményesen, gyermekeit nagy áldozattal kénytelen a városban iskoláztatni, míg a másik, a szerencsés, belepottyant a városi állásba s élvezi a középiskolák helybeli voltát?

«Az egész reformnak a rosszabb állásokkal bíró községek innák meg a levét.»

Kérdem: és ma? hogyan állunk? Tessék a kisebb, rosszabb állású községek tanügyi állapota iránt érdeklődni s figyelemmel kísérni a pályázati hirdetéseket.

Tanítói választásokra egy választó sem menne el... Mert az egyházhatóság negyedév múlva más községbe helyezné.

Kétszeresen teves ellenérv. Sziveskedjék cikkemet elolvasni. 1. A választott tanítót a Tanács csak az iskolaszék panaszára helyezhetné át.

Még pedig 2. az egyházmegyei tanítói tanács és nem az egyházhatóság.

«No hiszen nagy öröme lehetne annak a tanítónak, aki nagy gondtal... rendbe hozott földjét... kénytelen otthagyni másnak.»

Ezen ellenérvet köszönöm, mert ez csak megerősíti azon eszmémet, hogy ne az összes állások legyenek kinevezettek. Akkor nyugodtan gondolhatja a tanító kertjét, földjét, mert nem állhat elő az az eset, hogy a Tanács egy jobb, de nem oly kellemes mellékkörülményű állásra helyezze át tisztán a tanügy szempontjából.

«Van az egyházhatóságnak olyan hatásköre, hogy hanyagságot, kötelességmulasztást másképpen is megtorolhassa.»

«Van, ezt beismerem. De nem gondolt az ellenérvelő arra az örösi úrra, mely a pénzbírság és elmozdítás között van a feyelmi büntetésnél?»

Mennyivel másképp állana a helyzet, ha a hanyag tanító nem úgy gondolkodnék, hogy kis fizetésem miatt csak nem ronak meg nagy bírsággal; meg, lesz annyi lelkiük, hogy családomra való tekintetből el nem mozdítanak.

Mert ilyen kollégát is ismerek, aki a fönnebbi

gondolkodást követve, egyenetlenkedett az iskolaszékekkel, packázott kollégaival. Eljárását nem akarom feszegetni. A tantestület minden tagja iparkodik hivatalának megfelelni, csak ő nem, mert a vazolt módon gondolkodik.

Mennyivel másképp viselkednék ezen kolléga, ha attól kellene tartania, hogy majd áthelyezik valamely félreeső faluba.

Ha tehát egy tehetséges, ambiciózus tanító választásnál sem bír jobb álláshoz jutni, ami igen ritka, hogyan fog kinevezéshez jutni pártfogás nélkül?

Ugy, hogy az illető faktorok felhívják az egyh. tan. Tanács figyelmét, ez pedig ismételt esetben módot talál, hogy meggyőződjék működéséről.

«... a választást felcsérélni kinevezéssel...»

Ismétlem, nem az összes állásokat szemlélem kinevezettnek.

Hogy az állami tanítói állások betöltése mivel jobb?

Mert nem többtagú tanács végzi, mert az összes állásokra van kiterjesztve.

Végül az ellenérvelő az osztályba sorozást «egy falnak» nevezi, mely a tanítószám közé emeltetnék.

«En nem falnak, csak lépcsőnek tartom.»

Végül még megjegyzem, hogy a papoknál is vannak választott és kinevezett állások. Tessék megkérdeni őket, hogy melyiket tartják igazságosabbnak. Előfordul ugyan, hogy némely egyházfő talán egyszer-egyszer kedvez valakinek. De a mellőzöttre is rákerül a sor. Míg ez a körülmény az egyes patronusok vagy a képviselőtestületek által választás útján betöltött papi állásokra nem áll.

Az is meggyőződésem, hogy akármely kolléga előtt is könnyű volna a választás, ha arról volna szó, hogy egy egyszerű iskolaszék vagy az egyh. tan. Tanács előtt ajánlja magát.

A Katholikus Tanügyi Tanács ülése.

A magyar kath. népoktatásügy munkásainak részvételében dolgozó Kath. Tanügyi Tanács f. év február hónap 22-én Budapesten, a Szent-István-Társulat termében tartotta meg évnegyvedi gyűlését. E gyűlés ismét tanújelét adta annak, hogy a kath. tanügy ezen szervezete a kath. népoktatás útjében tartja a kezét és annak minden mozzanatát átérti és átérzi és ehhez képest komoly öntudatossággal dolgozik úgy a szervezkedés, mint a tudományos pedagógia művelése terén, hogy veszélyeztetett hitvallásos iskoláink versenyképességét minden tekintetben fenntartsa és a kath. tanügy munkásainak erkölcsi és anyagi érdekeit előbbre vigye; szóval, hogy a katolikus iskolaiügy fejlődését, erőképességét minél több eredmény igazolhassa.

Az ülésen részt vettek: *Giesswein* Sándor dr. prelátus egyházi elnök, *Ember* Károly világi elnök, *Dreisziger* Ferenc és *Wohlmuth* Ernő titkárok; a tanács tagjai közül dr. Mihályi Ákos, Erdősi Károly, Györffy János, Guzsvenitz Vilmos, Számord Ignác, Keményffy K. Dániel, Bertalan Vince, Kolossváry Mihály, Vörös Ferenc, Pauli Béla, Zundl Péter, Blaskovics Ferenc Venczell Ede, Száborovszky Rezső, Öveges Kálmán, Kisfaludy Mihály, Hegedüs János.

Az ülést dr. *Giesswein* Sándor elnök nyitotta meg, majd *Wohlmuth* Ernő titkár előterjesztette a múlt ülés jegyzőkönyvét, melyet hitelesítettek.

Az elnöki előterjesztések során dr. *Giesswein* Sándor egyházi elnök meleg szavakban emlékezett meg a biboros hercegprímás jubileumáról; indítványozta, hogy az új államtitkárt, *Náray* Szabó Sándort a tanács üdvözlje és kívánta, hogy a magyar katolikus tanítószám is vegye ki a maga részét a gróf *Zichy* Nándor emlékének

megörökítésére megindult mozgalomból. Majd beszámolt az újabb lépésekről, melyek a katolikus tanítók fizetésrendezése érdekében történtek és örömmel jelentette, hogy a kultuszminiszter a parlamentben és azon kívül is kijelentette, hogy minden különbséget meg akar szüntetni, amely a hitvallásos tanítók hátrányára van. Legújabban is azt a biztosítást kapta, hogy ennek a törekvésnek már a jövő évi budgetben nyoma lesz.

Ha ez teljesül, akkor nyugodt önérettel mondhatjuk, hogy a Kath. Tanítók Országos Bizottsága és annak Kath. Tanügyi Tanácsa a tanítói fizetések rendezése ügyében nagy munkát, körültekintő komoly munkát végzett, melyet siker koronázott.

Még jelentette az elnök, hogy ez év őszén Bécsben a nemzetközi eucharisztikus kongresszussal kapcsolatban lesz a keresztény nevelés világkongresszusa, melynek elnöke Mercier bíbornok, malinesi érsek, Belgium primása lesz. A kongresszuson Ember Károly fog a magyar katolikus népoktatásügy állapotáról ismertetést tartani.

Az ülés tudomásul vette az elnöki előterjesztéseket és Bertalan Vince előterjesztésére elhatározta, hogy felkéri a püspöki kart, gondoskodjék a magyar katolikus tanítóságnak a kongresszuson egyházmegyénként 1—2 kiküldöttel való képviselőteréről.

Ezután Ember Károly v. elnök előterjesztete jelentését a Kath. Tanügyi Tanács központi irodájának munkásságáról.

Az Országos Kath. Tanügyi Tanács központi irodája a legutóbb tartott tanácsülés óta a következő teendőket végezte el:

I. Elkészítette a IV. kath. tanítói kongresszus határozatainak megfelelően a kath. tanítók és kántortanítók érdekeinek megóvása érdekében hozott azon határozat indokolását, mely a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszteriumtól kérvényezi:

1. hogy a kath. Tanítók Országos Bizottsága az Országos Tanítói Nyugdíjintézet Bizottságában képviselőt nyerjen.

2. ugyancsak képviselőt kér a Kath. Tanítók Országos Bizottsága a báró Wodianer-féle ösztöndíjat odaítélő bizottságban.

II. A nagymélt. püspöki kar utasításainak megfelelően elkészítettet a kath. tanítói és tanítóképzőintézet vizsgálati szabályzat és annak kísérő jelentése,

valamint a kath. tanító és tanítónőképző-intézetek tanterve és az albizottság kívánását kielégítő kísérő jelentés hasonlóképpen felterjesztetett a nagyméltóságú püspöki karhoz.

Egy korszakos munka befejezésével is végzett Országos Kath. Tanügyi Tanácsunk. Ez a kath. népoktatási intézeteknek Rendtartási Szabályzata. A nagymélt. püspöki kar múlt évi konferenciáján véglegesen megállapította a Rendtartási Szabályzatot és a Kath. Tanügyi Tanácsot utasította, hogy azt megjelenítse oly módon, hogy a szabályzathoz szükséges törvényeket és rendeleteket Függelék rovatban csatolja a Rendtartáshoz.

Ezen magas rendelkezésnek megfelelően, készült el a Rendtartási Szabályzat a Szent-István-Társulat Stephaneum-nyomdájának izléses kiállításában. Ma már a kath. iskolák hatóságainak kezében van az a könyv, melynek intézkedései hivatva vannak a kath. népoktatási és óvodák életében egy új, egy jobb korszakot teremteni.

A hálás elismerés érzete kényszerít arra, hogy ezúttal rámutassak azon neveléstörténelmi tényekre, melyek között az új Rendtartási Szabályzat létrejött.

A 80-as évek végén erősebb mozgalom indult meg, hogy a kath. iskolák elavult tanterve és rendtartása, valamint a változott viszonyoknak megfelelően a kath. tanítók szolgálati viszonya világosabban meghatározassék és abba a kath. tanítók az iskola belső munkájának végzésében több érvényesülést nyerjenek.

A munkálat kezdete az volt, hogy 1891-ben Vaszary Kólos bíboros-hercegprímás a nagymélt. püspöki kar határozatából egy bizottságot hívott össze az egyházgyűlések kiküldötteiből. Ebben részt vettek dr. Komlóssy Ferenc (Esztergom), Katinszky Gyula (Eger), Bartal

József, Fejér Emánuel (Munkács), Csavolszky József (Vác), Ember Károly, Schule Imre (Pécs), Petrovátz József, Mócsy Antal (Kaloösa), Szokolty István (Kassa), Lohotzky József (Rudóbánya), Bertalan Vince, Barabás György (Sárvár), Csáky Elek (Somogy).

E bizottság által elkészített javaslat nyomtatásban hozzászólás végett az összes egyházi főhatóságoknak, valamint a kath. tanító-egyesületeknek is szétküldetett. A beérkezett vélemények alapján az albizottság végleges javaslatot állított össze.

Később Jesszenák Gábor báró kanonok és Bertalan Vince, majd a püspöki kar utasításai alapján Zundl Péter kalocsai főtanfelügyelő elnökle mellett Ember Károly elnök, Petrovátz József, Dreisziger Ferenc tanácsstagok a változott viszonyoknak megfelelően teljesen átdolgozták az előző javaslatokat. Így jutott az, mint a tanács javaslata a nagymélt. püspöki kar elé, melyet megelőzőleg két kiváló egyházjogász is átnezett. De közbejött az 1907. évi törvény életbeletetése, amely körülmény újabb átdolgozást sürgetett a javaslatban. 1908-ban a nagymélt. püspöki kar leiratban utasította a javaslat kiegészítésére a Tanácsot. E munkát dr. Walter Gyula e. püspök elnökle alatt, Ember Károly v. elnök, dr. Baksay Károly prelátnok-kanonok főtanfelügyelő, Wajdits Gyula prebiter-kanonok, főtanfelügyelő, Guszvenitz Vilmos e. kanonok, s-tanfelügyelő, Bertalan Vince, Somorfi Ignác tanács-tagokból álló albizottság teljesítette. A nagymélt. püspöki kar 1911. év április havi értekezletéből a véglegesen elfogadott javaslatot kiadás végett a Tanácsra bízta.

Nagy elismerés illeti meg mindazokat a katolikus tanterviakat, kik a munka létrejövésén közremunkálkodtak. Azért indítványozza, hogy a Rendtartási Szabályzat létrejövésének történetét a tanács örökítse meg. Indítványozom továbbá, hogy a Rendtartás alapján kérje fel a tanács a püspöki kart, miszerint a főtanítók és mindazoknak, kik az 1907. évi 26. t.-c. értelmében néhány pótlékot nyernek, adja meg az igazgatói címet.

A tanács az indítványt elfogadta és a Rendtartás elkészítésének történetét a Népevelő fogja közölni.

Majd Ember Károly előadó terjesztette elő a Magyarországi Katolikus Tanító-Egyesület Országos Szövetségének alapszabálytervezetét, melyet szétküldöttek múlt év augusztusban megvitatás végett a kath. tanítóegyesületekhez. Minthogy sok egyesület még nem terjesztette be jelentését, Dreisziger Ferenc indítványára:

A Katolikus Tanító Egyesület országos szervezése, állandó, élő szervvé való kiegészítése szükséges. De ez csak úgy lehet, ha előbb az ország összes egyházmegyéi rendezik a tanítók egyesületi életét. Ezért elsősorban azt indítványozta, keressék meg a püspöki kar, hogy ezt elvben elfogadja s az egyes egyházmegyékben az illetékes főpásztorok ily értelműen intézkedni kegyeskedjenek. Addig, míg ez megvalósul, a beérkezett véleményeknek a javaslatba való érvényesítésére egy bizottságot küldjön ki a Tanács. Így ez a felettebb fontos ügy fejlődése a befejezéshez való juttatása biztosítható. Egyszersmind gondoskodni kellene arról is, hogy az ország katolikus tanítóegyesületei minél többen hozzászólhassanak. Habár nem tartozik szorosan a mostani megbeszéléshez, mégis hangsúlyozza, hogy ez az országos szervezet csak akkor válik az ügynek s a tanítóságnak is igazán javára, ha szerves egységben működik az ország összes katolikus tanítótestülete; s ha az egyesületek szoros viszonyba jutnak a hatósággal, mert így a hatóság és a tanítóság közös érdeke lesz a jó határozatok megvalósítása.

Öveges Kálmán a szövetség szabályzatának minél gyorsabb tárgyalását sürgeti, hogy a szövetség késedelem nélkül létrejöhesse a kath. egyesületek között; ezt a kath. tanügy érdekei is sürgetik.

Ember Károly az elnökség nevében felvilágosította indítványozót, hogy a hazai kath. tanítóegyesületek ismételten többször felkértek, hogy a javaslatra vonatkozólag terjesszék be véleményüket. Több egyesület ennek a felkérésnek eleget tett, egyes egyesületek már határozatok is, hogy lelkesedéssel lépnek a szövetségbe,

amely az időknek megfelelően módosított formája a kath. tanítók országos tömörülésének. Ezt a tömörülést kár volna késleltetni, amennyiben ma már csak egy egyházmegyéről tud, ahol a kath. tanítók egyesületi élete szervezve nem volna. 1896-ban, mikor a Kath. Tanítók Országos Bizottsága és a Tanács megalkult, mindössze csak két egyházmegyében volt szervezett egyesületi élet; ezért kellett a képviselői alapra helyezett országos szervezetnek az eddig érvényben volt módot megteremteni. S hogy ez a szervezet alkalmas volt betölteni hivatását, bizonyítják az 1896. év óta megtartott kath. tanítói kongresszusok fényes és hatásvás munkái, nemkülönben az évenként megtartott Kath. Tanítók Országos Bizottságának közgyűlései és az évenként négy ízben megtartott Tanács-ülések eredményes munkálatai, amik előmozdították, elősegítették a kath. népiskolaügyi országos fellendülését, a korszerű igényeknek megfelelő fejlődését és a kath. tanítók érdekeinek hatásos védelmét. Ennek a munkásságnak eredménye az is, hogy ma már egy egyházmegye kivételével mindenütt szervezett és élénk egyesületi élet érvényesül. Indítványozza, hogy az Országos Bizottság szabályzatát módosító javaslat, tehát a Kath. Tanítóegyesületek Országos Szövetségének alapszabálytervezete — tekintettel Dreisziger F. óhajára is — az elnökség előterjesztése értelmében egy a hazai kath. tanítóegyesületek elnökeiből és a javaslat készítésére kiküldött albizottságból álló értekezlet elé terjesztessék végleges megbeszélés végett és azután haladéktalanul a felsőbb fórumok elé fölterjesztessék megerősítés végett, hogy a szövetségnek kívánt kialakulása mielőbb megtörténhessen.

Az ülés elfogadta Dreisziger Ferenc az egyházmegyei tanító-egyesületek szervezésére vonatkozó indítványát, és az úgy sürgősségére való tekintettel hozzájárult Ember Károly előadónak az elnökség nevében előterjesztett azon indítványához, hogy március hónap második felében Budapestre a hazai kath. egyesületek elnökei és az albizottság értekezletre hívassék egybe az egyesületektől beérkezett vélemények tárgyalására és a szabályzatnak végleges szövegezésére.

Egyhangúlag fogadta el dr. Giesswein Sándor egyházi elnök azon előterjesztését, hogy a katolikus tanítók számára a tanítóképzőkkel kapcsolatban továbbképző tanfolyamokat tartsanak, hogy a paedagógiai újabb haladásával tisztában legyenek. Ebben az irányban fölterjesztést intéztek a püspöki karhoz és anyagi támogatást kérnek az Országos Magyar Katolikus Iskolaegyesülettől. A tanfolyamok rendezésére bizottságot küldöttek ki, melynek tagjai: dr. Giesswein Sándor, Ember Károly, Guzsvenitz Vilmos, Erdősi Károly, Dreisziger Ferenc, dr. Bilinsky Lajos, Öveges Kálmán, dr. Mihályfi Ákos, dr. Dudák János, Venczell Ede, Wohlmuth Ernő.

Nagyérdemű előadást tartott Keményffy K. Dániel (Esztergom) a Katolikus polgári leányiskolák rendtartásának főbb irányító elveiről. Az előadást lapunk mult száma egész terjedelmében közölte. A javaslatához hozzászóltak: Hegedűs János, Kolozsváry Mihály és Venczell Ede. Gyűlés kimondotta, hogy a javaslatot a polgári iskolai albizottsághoz utasítja és felkérte előadót, hogy a szabályzatot ezen albizottság elé terjessze. Az albizottságba a tanács újabb tagjai közül kiküldettek: Kolozsváry Mihály és Venczell Ede tanácstagok.

Ezután az elnökség előterjeszti a folyó évi Országos Bizottsági közgyűlés alkalmából a hazai kath. tanító-egyesületekhez hozzászólás és megvitatás végett a következő tétel:

1. A vallásérkölségi nevelés, az oktatás egész vonalán és minden ágában, mint korunk szükséglete.

2. A tanítói állás értékének emelésére mit tegyen a) az iskolafelügyelő, b) az állam, c) a társadalom?

3. A népiskola tagozatai (mindennapi iskola, ismétlő iskola, ifjúsági egyesület) miképen szolgálhatják egységesen a gyakorlatias nevelést és oktatást?

Egyben felkéri a Tanács az összes kath. tanító-egyesületeket, hogy a tételre vonatkozó munkálataikat a Tanács központi irodájába f. év június hó végéig beküldeni sziveskedjenek, valamint javaslataikat és esetleges indít-

ványaikat az ez évi Országos Bizottsági ülés tárgypendjére, tétéleire vonatkozólag f. év május hó végéig sziveskedjenek betervezni.

Bertalan Vince azon indítványára, hogy a Magyarországi Tanítók Országos Szövetségébe való belépés módoszataival a tanács foglalkozzék, a Tanács egy bizottságot küldött ki azzal az utasítással, hogy ebben az ügyben a hazai kath. tanító-egyesületek teendőire nézve egységes megállapodást hozzon létre. Az albizottság tagjai: Giesswein Sándor, Ember Károly elnökök, Dreisziger Ferenc, és Wohlmuth Ernő titkárok, Öveges Kálmán, Bertalan Vince, Guzsvenitz Vilmos és Szabó János.

Bertalan Vince ezenkívül indítványt terjesztett elő a leánykereskedelem megállítására és a tankönyvpályázatok tárgyában.

IRODALOM. MŰVÉSZET.

Officium Hebdomadae Sanctae. Magyar és latin nyelven a *nagyheti szertartások*-at öleli fel ez a 386 oldalas könyvecske, melynek belső címlapját igen szép és értékes kép díszíti. A szertartások sorrendjét *virágvasárnap* nyitja meg, a diadalmas *Hosanna fili David!* verszettel. A barka szentelés, majd a virágvasárnapi körmenet *Megváltó királyunk élébe menjünk!* örökszép éneke után felesendül a *Gloria Laus et Honor Tibi* kara, amit a szent mise részét képező *virágvasárnapi passio* követ. Végezetül pedig a vecsernye illeszkedik a sorba. A szertartások az egyházi szerkönyv összes idevonatkozó antiphonáit, oratioit és versiculusaikat magukban foglalják. Ilyen gondos részletességgel következik 10° oldalon *nagyszombat* és *nagyecsütörtök* szertartásai. Éjjeli szolozsma és órák, szentmise, vecsernye, oltárok lefosztása, olajszentelés, lábmosás, valamint a lamentációk az összes énekek, lectiok és psalmusokkal. A *nagypéntek* éjjeli szolozsmák és órákkal megkezdett szertartásait követi a megindító *nagypénteki passio*-t tartalmazó, előreszentelték miséje, a szent kereszt leplezése, a szent kereszt imádasának a szent sir latogatásának összes impropriumai, antiphoniái, énekei és versiculusaival. A szertartások sorrendje a delutáni lamentációk (Jeremiás próféta síralmai), énekek s psalmusokkal zárul. A *nagyszombat* szertartásainak sorát megnyitó három szentelés, úgy mint: a tűz, a husvéti gyertya, a keresztvíz szentelését, a szentmise követi. A keresztvíz szentelésének során folyó tizenkét prophetia után, élénk menetben hangzik el a mindenszentek litániája s ennek végzetével a szentmise kezdetét jelentő *Kyrie*, majd a harangokat, csengtyüket s orgonát megszólaltató *Gloria*. A lectio *Confortemini* karének, evangélium, secreta, praefati, sanctus, stb. s a *Pax Domini* után felhangzik a háromszoros *Alleluja* s végül a *Vespera autem Sabbathi* és a *Magnificat*. A feltámadás szertartását kezdő *Exurge*-t stb. követi a szertartás gyönyörű folyamánya, végén a *Te Deum* s *Regina coeli* s versiculusokkal. A *husvét vasárnap* és *husvét hétfe* szertartásaival lezárul a könyvecske, melynek beszerzését minden buzgó katolikusnak azért is ajánljuk, mivel e szertartások imáival mindannyiszor föllevenül a nagyhét gyönyörű szertartásainak emléke, ahányszor csak lapozgatunk benne. E szertartások felelevenítése áldásos hatással és magasztos örömmel sugározza be a lelket s megedzi a szívet a szent kereszt diadalmának hitével, reményével. Kapható a *Szent-István-Társulat* könyvküldőhivatalában (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.) és fiók

könyvkereskedésében (Szeged, Káráz-utca 10). Ára a könyvnek füzve K 2.40, kötve (a kötések minősége szerint) K 3.20-tól K 8-ig.

Kath. népoktatásügyre vonatkozó püspökkari új Rendszabályok beszerzése s szigorú követése sürgetetik. Radnai Farkas beszercebányai püspök legutóbbi körlevelében a következő rendelkezést tette közzé:

Iskolai vonatkozású újabb hivatalos betérjesztésekből sajnálattal látom, hogy egyes lelkési hivatalok, sőt kerül. tanfelügyelő urak is vagy még nem szereztek be a katolikus népoktatásügyre vonatkozó püspökkari új rendszabályokat, vagy ha talán meg is szereztek, — azokat át nem tanulmányozták s nem követik. *Mint hogy az említett rendszabályok ismerete nélkül népiskolai helyes közigazgatás el sem képzelhető:* — ismételt szigorúan meghagyom, hogy *e rendszabályok nélkülözhetetlen könyve minden iskola számára haladéktalanul rendelkezésükre* kerül. tanfelügyelő és az iskolaigazgató lelkész urakat pedig figyelmeztetem, hogy a szóbanforgó rendszabályoknak meg nem felelő tanügyi beadványaikat érdemleges elintézés nélkül vissza fognám küldeni; az ebből netalan származó káros következményekért az erkölcsi és anyagi felelősség őket terhelné. Beszercebánya, 1912. február 3.

Minden iskolánál nélkülözhetetlen a katolikus népiskolák új rendszabályainak a könyve. Tanító- és iskolaigazgató lelkésznek ügyszólván napról-napra szüksége van rá. *Az egyházaságok rendelkezései kötelezővé tették beszerzését* az iskola, vagy a templom pénztára terhére. A könyvhöz függelékül vannak csatolva az összes tanügyi törvények és rendelkezések. A vaskos kötet ára *füzve négy korona, egész vászonkötésben öt korona* és megrendelhető az összegnek előzetes megküldésével az Országos Katolikus Tanügyi Tanács központi irodájánál, Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28.

HIREK.

A fővárosi pedagógiai szeminárium. A fővárosi pedagógiai szemináriumnak fontos részét teszik a *technikai és művészeti tanfolyamok*. Ezeknek célja a tanítószag egy-egy csoportját abban a technikai vagy művészeti ágban, melyre valaki különösebb hajlamot érez magában, kiképezni s annyira vinni, hogy az illető tárgyat képes legyen esetleg valamely szakszerű iskolában is, pl. iparostanonc-iskolában, gazdasági iskolában stb. szakszerűen tanítani. A technikai és művészeti tanfolyamok keretébe tartoznak: a szlőjd-, kézimunka-, szépírási-, rajz-, ének- és zenetanfolyamok. E tanfolyamokat a fővárosi tanácsa a közoktatásügyi bizottság meghallgatásával szaporíthatja is. E tanfolyamokra az illető vezető tanárok meghallgatásával vétetnek fel a hallgatók. Külön rendjüket és a szükséges tudnivalókat esetről-esetre a fővárosi tanács fogja tudatni a tanítószaggal. Ezen tanfolyamok közül elsőnek az *énektanítói továbbképző tanfolyam* fog megnyílni. A tanács a tanfolyam vezetésével *Stojanovits Jenő* énektanítási szakfelügyelőt bízta meg. A heti 5 óras tanfolyam április hó 1-től június hó 15-ig fog tartani.

A Nagyszombatvidéki róm. kath. Népközelők Egyesülete központi bizottsága folyó évi március hó 14-én délelőtt 10 órakor Nagyszombatban a róm. kath. népiszkola külön szobájában gyűlést tart. *Tárgy*: 1. Jelentés

az egyesület ügyeiről. 2. Az egyesület és körök munkatervezetének megállapítása. 3. Pályatételek kijelölése. 4. Intézkedés a pályamunkák megbirálhatása felől. 5. A közgyűlés tárgyai és előadói. 6. Javaslat a Nagyszombatban létesítendő *Tanító Tanulók Internátusáról*. 7. Pénztár megvizsgálása. 8. Intézkedés az 1911. évi tagdíjjal hátralékban levők tagsági díjainak behajtása felől. 9. A könyvtáros és könyvtári bizottság jelentése, valamint, javaslata, a közgyűlés által, a könyvtár gyarapítására megszavazott 50 koronának mikénti felhasználására nézve. 10. Indítványok.

A **Katolikus Iskolaegyesületnek** a vallás- és közoktatásügyi miniszter köszönetét fejezte ki, hogy a török-bálinti katolikus iskolát segítette. A Katolikus Iskolaegyesület a jövő hét folyamán tart ügyvezető igazgató-sági ülést, melyen több segélykérvény kerül elintézés alá.

TÁJÉKOZTATÓ.

Nyugdíjigény. V. L. 1. A törvények értelmében 1874. év óta jogosult volt a nyugdíjintézetbe felvételt kérelmezni, ha rendszeresített tanítói vagy kántortanítói állást töltött be. Kérje az 1883. év előtti idő beszámítását: természetesen indokolnia kell, hogy a tévedés honnan származott. 2. Hogy nyugdíjigényét megállapíthassuk, ismertessen meg díjlevelének adataival. Az 1907. évi törvény értelmében a kántortanító kántori jövedelméből 1000 korona összegig kiegészítést nyer nyugdíjba számítható jövedelme. 3. Korpótléka ezen összegben felül számíthatnak be. Kérje igényének helyesbítését a vallás- és közoktatásügyi minisztériumtól. — **Hitközségi iskolaadó.** L. K. Azt kérdezi, hogy az illető községhez tartozó puszták katolikus vallású birtokosai megróhatók-e hitközségi iskolaadóval? Igen, az 1868. évi XXXVIII. törvény cikk 45. §-a és a vallás- és közoktatásügyi minisztériumnak ide vonatkozó rendeletei értelmében a helyben birtokos még ha nem is lakik a községben, avagy ha földjét bérbe is adta, a birtoktest után a katolikus vallású tulajdonos hitközségi iskolaadót köteles fizetni, valamint a kivetett iskolaépítési hozzájárulást is köteles teljesíteni. Megerősíti ezt az a körülmény is, hogy a pusztáról a gyermekek a katolikus iskolát látogatják.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETEI.

P. T. A jogot kiadhatja bérbe. A 20 korona legelőfenn tartási, gondozási illetéket, ha arról díjlevelileg másként intézkedés nem történt, fizetni köteles. — **Cs. K.** Forduljon a katolikus Népszövetség központi irodájához. Budapest, IV., Ferenciek-tere. — **Érdeklődő.** Ha az ítéletet nem tették át a hatósághoz, a hatóság nem vehette azt tudomásul. Egyébként forduljon jogász véleményért az ügyvédhez. — **T. E.** Az Országos Katolikus Tanügyi Tanács elnöksége elkészítette a kongresszus határozatának megfelelően a kántortanítóknak képzéshez nem kötött foglalkozásai tárgyában a feliratot és azt még múlt évben illetékes helyre juttatta. Az elintézésről annak idején lapunk értesítést tesz közzé. — **M. M.** Nem köteles, a fenntartó fizeti, mert az épület az ő tulajdona. — **Sipos.** A törvényesen jóváhagyott alapszabály intézkedései az irányadók. Az említett intézkedés az egyházi elnök személyére vonatkozik. — **Cs. C.** Az új Rendtartási szabályzat függelékében megtalálja az 1907. évi 27. törvény cikk végrehajtási utasításában a kérdéses ügyre vonatkozó előírásokat. — **L. G.** Írásban feleltünk. — **H. V.** A kert-illetmény minden más járandóságon felül van megállapítva, tehát 1910. év szeptember 1-től visszamenőleg megilleti azokat is, akik földjárandóságot élveznek, de kertjük külön nincs. — **Gazdáltnak.** A kert a tulajdonos köteles bekerítettetni. Ez oly természetes, hogy erre nézve eddigelé még rendelkezést sem adtak ki. Ha a hitközség a kert tulajdonosa, akkor a hitközségi pénztár viseli a költséget és nem a politikai község.

PÁLYÁZATI HIRDETÉSEK

A nméit. püspöki kar határozata **köte-**
lezőnek nyilvánította a katolikus nép-
oktatási intézetek pályázatainak a «Nép-
nevelő»-ben való közzétételét.

KIADÓHIVATAL :
Szent-István-Társulat Budapest.
A KIADÓHIVATAL FŐNÖKE :
LOVÁSZY DEZSŐ.

Pályázati hirdetések minden egyes szá-
vának egyszeri közlése 6 fillér. Csakis
azon pályázatok közöltnének, melyek-
nek díja előre lefizetett.

**A lapot kérjük gondosan megőrizni. Pótlásokat számonként 30 fillér ellenében teljesítünk.
Csakis azt a pályázatot közöljük, melyért a pénzt péntek délig megkapjuk.**

Sztergomi érseki megye.

A «Népnevelő» 7-ik számában, a felsődombói (Pozsony megye) kántortanítói állomásra hirdetett pályázat deje *márc. 14-ig* meghosszabbították. Állomány 247 kor. Tót nyelv ismerete szükséges. Bővebben lásd 7-ik szám. 287 1—1

Cziferen (Pozsony m.) a róm. kath. népiskolánál osztálytanítói állásra pályázat nyitattik. Járulékoság: középtől 800 kor., 12 köbméter tűzifa, melyből egy osztály fűtendő, 158 kor. államsegély, 100 kor. lakáspénz, 20 kor. kertilletmény. Kötelessége: kijelölt osztályokat magyar nyelven tanítani, ismétlő-iskolában oktatni, gyermekeket naponként isteni tiszteletra elvezetni. Tót nyelv ismerete szükséges. Kérvények *márc. 16-ig* róm. kath. iskolaszék címére küldendők. 305 1—1

Egri érseki megye.

A karácsondi róm. kath. iskolaszék helyettes keresetű kántortanító mellé *hosszabb időre*. Kötelessége: tanítja a II. osztályt és önállóan végzi a kántori teendőket. Fizetés meg egyeztetés szerint. Ajánlatok *Dr. Holis János* plébános címére Karácsond (Heves m.) küldendők. 310 1—1

Besztercebányai egyházmegye.

Turóczenmeti róm. kath. kántortanítói állásra újonnan pályázat hirdetettik. Jövedelme: 1200 kor. pénz, jó lakás kerttel. Tanítási nyelv magyar, német nyelv szükséges. Kellően felszerelt folyamodványt *Turek Károly* plébánoshoz küldhet *március 10-ig*. 289 1—1

Csanádi egyházmegye.

A kassai róm. kath. népiskolánál egy férfi-tanítói állásra *márc. 15-ig* bezárólag pályázat hirdetettik. Jövedelem: államtól 800 kor., róm. kath. hitközségtől természetbeni lakás, 130 kor. fizetés, 20 kor. irodaátalány és 20 m³ fa, melyből a tanterem is fűtendő. Kötelesség: 1. Az I—II. fiú és leányiskolát vezetni. 2. A tan nyelv magyar, de németül is kell tudnia. 3. A kántort szükség esetén díjtalanul helyettesíteni, illetve szükség esetén *Mayer Ker. János* plébánoshoz küldendők. Újrad, (Temes m.) 298 1—2

Erdélyi egyházmegye.

A marosjára róm. kath. fiókegyház kántortanítói állásra pályázatot hirdettek. Jövedelem: államsegély 750 kor., tiszteletes lakás fél hold veteményes kerttel, 6 hold belső és tagosított szántó használatára 111 kor. 52 fill., stóla 10 kor., alapítványból 49 kor., 50 véka szemes tengeri 80 kor. Kötelessége: a mindennapi és ismétlő-iskola vezetése, vallás tanítása, kántori teendők végzése. Pályázatokat *márc. 18-ig* lehet beadni a székelykői (Maros Torda m.) plébániahivatalhoz. *Bálint Péter* plébános. 311 1—1

Kalocsai érseki megye.

A sajkaslaki róm. kath. iskolához törvényszerű díjazás mellett egy hónapra azonnal belépő segédtanerő kerestetik. Jelentkezhetni *márc. 5-ikéig* róm. kath. lelkesi hivatalban Mozsor (Bácska.) 286 1—1

Kassai egyházmegye.

Az abaujkéri róm. kath. iskolánál halálozás folytán megüresedett második férfi-tanítói állásra választás *márc. 10-én délelőn*. Fizetése: az iskolától 100 kor., államtól 900 kor., modern lakás, kert. A kijelölt osztályokat tanítja, a kántortanítót szükség esetén díjtalanul helyettesíti. Állás azonnal elfoglalandó. *Nagyiványi József* plébános. 308 1—1

Nagyváradai latin szert. egyházmegye.

A megüresedett bethlentelepi (Sólyomkeő) róm. kath. kántortanítói állásra *márc. 20-iki* határidővel pályázatot hirdetnek. Javadalma: megfelelő lakáson kívül 823 kor. készpénzben, 3 hold szántó és kaszáló használatára, 35 szekér tűzifa beszállítva, 44 kor. párbér és mintegy 80 kor. stóla. A tót nyelv ismerete kívánatos. A megválasztott köteles állását azonnal elfoglalni. A kérvények a bethlentelepi róm. kath. plébániahivatalhoz (u. p. Élesd, Bihar m.) küldendők. *Sumichraszt László* isksz. elnök. 291 1—1

Krasznavecsési róm. kath. elemi népiskolánál megüresedett kántortanítói állásra pályázat hirdetettik. Javadalmazása: törvényben biztosított szabad lakás, az egyházmegyei főpénztárból előleges havi részletekben 60 kor., 1/4 hold kertnek használata. Az előd államsegélyben részesült, melynek folyósítása a megválasztott részére is kérelmezve lesz. Csakis okleveles pályázók vétetnek figyelembe, akik kellően felszerelt kérvényüket *Eszes Béla* lelkész, isksz. elnökhez Kraszna, (Szilágy m.) *március 9-ig* bezárólag beküldik. 312 1—1

Nyitrai püspöki megye.

Radoskai (Trencsén m.) róm. kath. tanítói állásra pályázat hirdetettik. Pályázhatnak okleveles tanítók és tanítónők. Tannyelv: magyar-tót. Fizetése: 1000 kor. államsegéllyel együtt, azonkívül 20 kor. ismétlő-iskoláért. Egy szobából álló lakás. Folyamodványok *márc. 17-ig* Óbesztercére alulírottakhoz küldendők. *Szvittek János* plébános, isksz. elnök. 292 1—2

Alsótízényi (Trencsén-Várna) róm. kath. iskolához egy helyettes tanító, vagy tanítónő kerestetik három hónapra. Fizetése: havi 70 kor. Pályázatok *március 10-ig* iskolaszékre címezve küldendők. 309 1—1

A kiscsarnai kath. iskolaszék osztatlan iskolájához tanítónői állásra pályázatot hirdet. Javadalma 900 kor. államsegély, 100 kor. hitközségtől, szép lakás, kert és díjlevélén kívül 3 öl kemény tüzelőfa. Tankötelesek száma 48. Megválasztott tanítónő március 15-én köteles állását elfoglalni. Felszerelt pályázatok *márc. 10-ig*

iskolaszéki elnök címére Rajecre küldendők. Tót nyelv ismerete szükséges. 304 1—1

Pécsi egyházmegye.

Siklói róm. kath. osztálytanítói állásra *márc. hó 9-ig* bezárólag pályázat hirdettetik. Javadalma: 1. Hitközségtől 630/44 kor. 2. Szcitovszky-Körmendy alapítvány kamatai 269/56 kor. 3. Kertilletmény 50 kor. 4. Államsegélyből 200 kor. 5. Lakpénz 360 kor. Kötelmei: az iskolaszék által kijelölt osztályt tanítani, a növendékeket vallás-erköcsi oktatásba részesíteni. Vasárnap és ünnepnapon 8 órai misén növendékeivel énekelteni és orgonázni. Kántorizálásban való jártasságát elég kántori oklevéllel igazolni. A megválasztott állását legkésőbb április 1-én tartozik elfoglalni. Kántortanítót hivatalos elfoglaltsága alkalmával díjtalanul helyettesíteni kell. Kérvények főt. *Kovács Gellért* zárdafőnök úrhoz küldendők. 295 1—1

Az **apari** róm. kath. osztálytanítói állásra *márc. 15-ig* pályázat hirdettetik. Évi javadalma: 600 kor. középpénzben és ha nős, 200 kor. laktér, 20 kor. kertilletmény, ha nőtlen, egy szobás lakás, a második szoba és kert helyett 120 kor. Egy öl kemény hasábfű, házhoz szállítva. Fizetékigézőítő államsegély 380 kor. Kötelmei: a három alsó osztályú növendékek egy tanteremben való tanítása, nevelése, a kántori teendőkben segédkezni, esetleg ha kell, önállóan végezni, a gazdasági ismétlő-iskolában a közismereti tantárgyakat díjtalanul tanítani, a növendékeket úgy a délelőtti, mint a délutáni isteni tiszteletekre vezetni, reájuk felügyelni, a pécsegyházmegyei róm. kath. tanítóegyletbe belépni. A megválasztott tanító 10 kor. utiköltséget és egy fuvarkap a legközelebbi vasútállomáshoz. Kérvények márc. 15-ig az apari (Tolna m.) plébániahivatalhoz intézendők. 301 1—1

Pályázat a **magyarszéki** (Baranya m.) kántortanítói állásra. Javadalma: kántorságért, föld, rét, fa és stólarisból 400 kor., tanítóságért középpénz 1130 kor. Összesen 1530 kor. Köteleiségei a díjlevélben. Tannyelv magyar, a német nyelv megkívántatik. Kérvények *márc. 19-ig* a magyarszéki plébániára küldendők. Ének és orgonaproba 19-én választással. *Kemény* isksz. elnök. 307 1—1

Rozsnyói püspöki megye.

A **zabari** kántortanítói állásra a «Népnevelő» f. évi febr. 18. 8-iki számában hirdett pályázat *március 15-ig* meghosszabbítottatik. 302 1—1

Székesfehérvári egyházmegye.

A **csákberényi** (Fejér m.) róm. kath. kántortanító állásra pályázat hirdettetik. Javadalom: 2 szobás lakás konyha, kamara s egyéb melléképületek, kert, ismétlő iskolások oktatásáért 42 kor., stólaból 50 kor., misealapítvány-ostyasütés 16 kor. 60 fill., 18 kat. hold 1208 öl szántó ingatlan — bérjövödelme 5 évi átlag szerint 624 kor., adóit a kántortanító fizeti, párbérgabona páronkint 1/2 pozsonyi mérő rozs, 5 évi átlag 300 kor. párpénz 70 fillér páronkint, körülbelül 70 kor., 18 m. tűzifa házhoz szállítva a 6 kor. = 108 kor. Köteleisége az iskola egyik tantermében tanítani, összes kántori teendőket templomban és azonkívül végezni. Próbaéneklés választás napján *márc. 14-én* délelőtt 10 órakor. Az állás április 1-én foglalandó el. Kérvények iskolaszéki elnökhöz Csákberénybe küldendők. Vasútállomás Bodajk. *Kovács Alajos* plébános. 297 1—2

Szepesi püspöki megye.

Az **ujbélai** (Szepes m.) róm. kath. kántortanítói állomásra *márc. hó 29-ig* pályázat hirdettetik. Jövödelem a hivatalos javadalmi jegyzőkönyv szerint: I. Tanítói: tandíj fejében az urbéres községtől 120 kor. II. Kántori: stólaöv. 67 kor. III. Szétválaszthatlan kántortanítói: a)

633 kor. az urbéres községtől. b) 861 ölnyi rét haszonélvezete 20 kor. c) 8 bécsi öl puha tűzifa házhoz szállítva 160 kor. Korpótlék csak a kérelmezendő államsegély megnyerése után igényelhető. Ha megfelelő fér itanító nem jelentkeznék: az állomás nőtanítóval is be fog tölteni. A folyamodványok összes okmányokkal felszerelendők. A hitközség nős és antialkoholista tanítót előnyben, sőt anyagi készségben is részesítené. Szepesgyörke, u. p. Ujterebes. *Esperesi Hivatal.* 283 1—1

A **liptóteplicskai** róm. kath. II-od tanítói, illetőleg tanítófői állomásra *márc. 18-ra* pályázat hirdettetik. Föltételeket lásd az 5-ik számban. 290 1—1

A **Polyánfalui** (u. p. Szepesváralja) róm. kath. kántortanítói állomásra *márc. 17-re* pályázat hirdettetik. Fizetés államsegéllyel 1000 kor. Személyes megjelenés és tót nyelv ismerete megkívántatik. *Iskolaszék.* 300 1—1

Rózsahegy r. t. város róm. kath. iskolaszéke pályázatot hirdet **Villaludrova** külutván megüresedett kántortanítói állásra. Javadalma mint tanítónak a következő: 1. Alapfizetés Rózsahegy r. t. város pénztárából havi előleg-s részletekben fizetve évi 1100 kor. 2. Kerthasználat ellenértéke fejében évi 20 kor. 3. Két darab szarvasmarha szabad legeltetési joga, mely azonban senki másra, semmi címen át nem ruházható, értéke 20 kor. 4. Törvényes korpótlék. 5. Természetben tisztességes lakás. Kántori illetmények a következők: 1. Középpénzben 6 kor. 50 fill. 2. Stóla fejében 120 kor. 3. Ostyasütés 8 kor. 40 fill. 4. 4 hold 595 öl föld haszonélvezete, értéke 126 kor., ebből azonban 3 hold 800 öl peres lévén, a biztos földhasználat 1395 öre terjed ki. Ha ezen kántortanítói állásra egy külutcai tanító lenne megválasztva, úgy az így megüresedett állásra is pályázat hirdettetik. Javadalma a következő: 1. Alapfizetés 1100 kor. 2. Törvényes korpótlék. 3. Természetben lakás. 4. Természetbeni kert. 5. Két darab szarvasmarha szabad legeltetési joga a fenti megszorítással. Pályázó férfiitanítók kellően felszerelt kérvényeiket *március hó 13-ig* bezárólag főt. *Hlinka András* rózsahegy róm. kath. plébános úr címére küldjék el. *Feldhammer Ágoston* isksz. jegyző. 294 1—1

A «Népnevelő» 1912. évi 5. számában közölt **kalácsi** (Szepes m.) kántortanítói pályázat meghosszabbítottatik. *Az iskolaszék.* 306 1—1

Szombathelyi egyházmegye.

A **belatinci** róm. kath. iskolánál betöltendő IV. tanítói állásra pályázatot hirdetek. Javadalma: 900 kor. államsegély, gondnoktól 100 kor., kertilletmény 20 kor., két szobás lakás az iskolában. Akadályoztatás esetén díjtalanul, különben díjazás mellett, kántoriakban segédkezni köteles. Okleveles, nőtlen tanítók pályázhatnak. Választás *márc. 10.* Állás márc. 15-én elfoglalandó. Belatinc (Zala m.) *Zrinyi Károly* plébános. 284 1—1

Pinkamiskei (Vas m.) róm. kath. osztálytanítói állásra pályázat hirdettetik. Fizetése államsegéllyel együtt 1000 kor., egy kis bútorozott szoba, 3 öl puhafa, melyből tanterem is fűtendő, 20 kor. kertilletmény. Köteleisége: a reája bizott osztályokat tanítani, kántorságban díj nélkül segédkezni, az ismétlőket felváltva oktatni. Tannyelv magyar-német. Kérvények *márc. hó 14-ig* a pinkamiskei róm. kath. plébániahivatalhoz küldendők. Személyes megjelenés előny. Állás azonnal elfoglalandó. Az iskolaszék megbízásából: *Mezriczky Lajos* isksz. jegyző. 282 1—1

Veszprémi egyházmegye.

Felsősegédi (Somogy m.) uradalmi iskolánál helyettes tanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalma: 1000 kor., fűtés, világítás, tej és vaj pénz. Végleg szeptemberben lesz betöltve. Az állás rögtön elfoglalandó. Cím: *Széchenyi Bertalan* uradalmi felügyelősége. 288 1—1

A tóskoberéndi róm. kath. férfi osztálytanítói állásra *márc. 17-ére* pályázat hirdettetik. Javadalma: egy bútorozott szoba ágynemű nélkül, a második szoba helyett kap téli fűtést. Hitközségtől 640 kor., államszegélyből 360 kor., $\frac{1}{4}$ hold kert természetben. Kötelességei: a rábízott osztályok vallásos nevelése, oktatása, az isteni tiszteletekre vezetése, a templomban az összes tanulókra felügyel. kántorságban szükség esetén segít. Tartozik a «Gondviselés» intézetbe belépni. Okmányolt kérvények március 17-ig *Szobek Loránt* plébánoshoz (Tóskoberéndre, u. p. Ajka, Veszprém m.) intézendők. Másolatok nem küldetnek vissza. 296 1—1

A hahóti (Zala m.) róm. kath. plébánia és elemi iskolánál megüresedett kántortanítói állásra *márc. 21-én* pályázat hirdettetik. Javadalma mindent készpénzben számítva 1600 (egyezer hatszáz) koronára tehető. Kötelessége: a kijelölendő osztályokat és ismétlősöket tanítani, a kántori funkciókat betegség esetén kívül személyesen végezni. A díjlevélben minden részletezve lesz. Okmányok hiteles másolatban kéretnek. *Király Elek* esp.-pléb., isksz. elnök. 303 1—1

Róm. kath. vallású tanítónő állást keres. Cím: Nagysitke (Vas m.). 280 2—2

Fényes siker érhető el

az olvasás-írás tanításában.

Útmutatás kapható! • Ára 1 K 10 fillér.

Id. Arpásy János tanítónál, Ada, Bácsbodrogm. 294—3

Miniszteri engedélyezés Magyar gyártmány!
száma 125.911/1909.

ELEMI ISKOLAI 1231 9—13

Földrajzi Atlasz

megyei térképpel. (Megjelent mind a 63 megye legújabb kiadásban.) Tervezte **Kogutowicz Manó**. Tartalma 15 lapon 000 14 fő- és 29 melléktérkép. 000

Kogutowicz térképei jók, szépek és pontosak!

Minden évben új kiadás, tehát mindenkor legújabb adatok. — Minden két évben 1—1 tiszteletpéldány szakembereknek rendelkezésre. 000

Ára megyei térképpel 70 fillér.

Kapható minden könyvkereskedésben, a Szent-István-Társulatnál is, de amennyiben nincs, közvetlen a kiadónál 00

Magyar Földrajzi Intézet R. T.
Budapest, Rudolf-tér. (Margithid, pesti hídfő.)

Tisztelettel felhívjuk a t. tanító urak b. figyelmét minden karácsonykor megjelenő zsebatlasz (naptár) c. kiadványunkra, melyet t. tanító uraknak 1 K 20 fill. helyett ezen hirdetés és 70 fillér postabélyeg ellenében portmentesen küldünk.

Eladó orgona.

A karancssági (Nógrádmegye) róm. kath. plébániai templom 3 változatú, előljátszó, pedálos, Mőser-készítményű orgonája a templom újjáépítése folytán nagyobb orgona beszerzése alkalmából 400 koronáért eladó és azonnal elszállítható. Az orgona, fuvóját kivéve, oly használható jó állapotban van, hogy kevés javítási költséggel kisebb templomban még teljesen megfelelné. Értekezni lehet a karancssági plébániai hivatallal. 299—1

Csomagolás és szállítási költség a vevőt terheli.

Iskolai ünnepélyek. A szabadság emlékűnepe. Március 15.

Népiskolai tanulók részére összegyűjtött alkalmi költemények.

A Győrffy János által szerkesztett ISKOLAI ÜNNEPÉLYEK című gyűjteményes munka III. ik füzeté. Ára 20 fillér. Kiadja a Szent-István-Társulat (Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 28). Hogy minden tanuló megszerezhesse, tömegesebb megrendelésnél százalékot és minden 100 példányra 10 ingyenpéldányt adunk a szegény tanulók részére.

Harmónium 5 változatú, alig használt, eladó nyugalmazott tanítónál Béb, u. p. Csót. 285—1

Az olvasástanítás legjobb módszere

Péter József eljárása a betűszemélyesítés alapján. V.-ik kiadás. Engedélyezve: (4828/1905.) **Vezérkönyv ára, küldéssel, 1 K 70 f.** Hozzá tartozó segédanyagokkal: talpon álló, mozgatható pléhbetűk, szótagos kártyák, falitáblákkal együtt, a pénz előleges bekielése ellenében 17 K 82 f. A szerzőnél kapható: Vágsejlye, (Nyitra-m.) 265—1

Stief Jenő és Társa könyvkiadónál kaphatók Kolozsvárt.

1. Gyerkes Mihály **Tananyag beosztási Nyomatvány füzetek** bármelyik egyes oszt. számára 1 kor., két együttes oszt. 1 kor. 40 fill., három oszt. 1 kor. 60 fill., négy oszt. 1 kor. 80 fill., öt vagy hat együttes oszt. 2 kor., ismétlő vagy gazdasági ismétlő iskola számára ugyanezen árak.
2. A tanügyi adminisztráció minden ágában megszövegezett példákkal vezető Bene-Gyerkes **Tanítók Útmutatója** 4 kor. ellenében és végül
3. az összes iskolai Nyomatványok legújabb rendelet szerint jó papíron legolcsóbban megrendelhetők

STIEF JENŐ és TÁRSA könyvkiadónál Kolozsvárt. 234 3—4